

HANDBOK

Att avsätta resurser och dokumentation för internationaliseringsprogram

trajectories.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projektet har finansierats med stöd från Europeiska kommissionen. Publikationen [kommunikationen] speglar endast författarens perspektiv och kommissionen kan inte hållas ansvarig för det sätt på vilket informationen i publikationen används.

Learning Trajectories - att främja utvecklingen av mentorskapsprogram för den europeiska scenkonsten - är ett projekt som finansieras av Erasmus+ och koordineras av EUNIA (Sverige) i samarbete med Fresh Arts Coalition Europe (FACE, Frankrike), MateraHub (Italien) och On the Move (Belgien).

SAMARBETSPARTNERS

Författare och koordinatör

Yohann Floch (FACE)

Medverkande till texten

Roberta Capozucca (Materahub),
Chrissie Faniadis (EUNIA), Carlo Ferretti (Materahub),
Katie Kheriji-Watts (On the Move),
Marie Le Sourd (On the Move), Paolo Montemurro (Materahub)

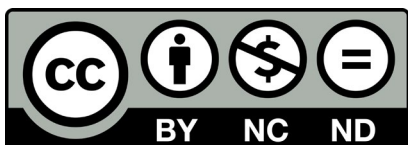
Redaktör

Claire Rosslyn Wilson

Grafisk design och layout

Vincenzo Bruno & Carolina Cruz (Matera Hub)

Licence Creative Commons

Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0)

Att avsätta resurser och dokumentation för internationaliseringsprogram är licensierad under CC BY-NC-ND 4.0. För att se en kopia av licensen, besök

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Citera den här publikationen

Handbook: Establishing country resources and documentation for internationalisation programmes, September 2022, trajectories.eu

Learning Trajectories samarbetspartners önskar tacka:

...alla som har hjälpt till att ta fram den här guiden och genom dialog och feedback bidragit för att göra den relevant för mentorer och utbildare, såväl som för konstnärer och yrkesverksamma inom levande konst.

...alla som har gett sitt stöd till organisering och/eller genom deltagande i sammankomster, utbildningar och de många events som har anordnats under projektets gång.

Innehållsförteckning

Om projektet Learning Trajectories	4
Introduktion	5
1. Grundvärderingar	7
Frihet för konstnärliga uttryck	7
Interkulturell dialog	7
Balanserade maktrelationer	8
Tillgänglighet och inkludering	8
2. Tillgång till professional kulturinformation	10
Objektiv eller subjektiv information	11
Tillvägagångssätt för att samla information	11
Generisk eller skräddarsydd information.....	12
3. Format.....	14
Är informationen tillgänglig för offentligheten eller bara för deltagarna?.....	14
Påverkas informationen av snabba förändringar?	14
Räknas tidsramen för informationen in i formatet?	15
Hur detaljerat behöver det vara?	15
Är den tillgänglig?	15
Vilka digitala verktyg behöver du?	16
4. Information i linje med mobilitetsupplevelsens syfte.....	17
En kreativ utveckling	17
Affärsutveckling.....	17
Marketing, branding och kommunikation.....	18
Nätverksmöjligheter	18
Exportstrategier	18
Samarbetsprojekt	19
Etiska frågor.....	19
5. Tidsramar	20
6. Utvärdering och feedback	21
7. Mänskliga och ekonomiska resurser.....	23

Om projektet Learning Trajectories

Learning Trajectories är ett projekt som finansieras av Erasmus+ och koordineras av EUNIA (Sverige) i samarbete med Fresh Arts Coalition Europe (FACE, Frankrike), MateraHub (Italien) och On the Move (Belgien).

Målet med projektet är att kartlägga de bästa metoderna för att designa och implementera mentorsktipsprogram som stödjer en internationell karriärsutveckling för yrkesverksamma inom levande konst.

Samarbetande aktörers ambition är dels att synliggöra de bästa metoder och exempel som finns för mentorsktipsprogram, dels att förbättra kvaliteten av dessa och därmed stödja internationaliseringen av den europeiska sektorn för scenkonst.

Det är idag vedertaget att internationalisering kan främja sektorn för scenkonst genom att artistiska, ekonomiska och mänskliga relationer fördjupas, vilket i sin tur har en positiv inverkan på yrkesverksammars karriär inom konst såväl som på sektorns välmående i stort. Dock finns ännu ett kunskapsgap mellan organisationer och yrkesverksamma när det kommer till metoder, tillvägagångssätt och tillämpningar. Till nyckelutmaningarna hör organisering och implementering, att utföra kontext- och behovsanpassningar, samt att facilitera program och identifiera vad det innebär att vara värd för ett event i ett internationaliseringsssammanhang.

Därtill har det, till följd av coronapandemin och dess effekt på mobilitet och finansiering inom scenkonstens institutioner och organisationer, blivit ännu mer angeläget att tänka nytt kring internationaliseringsprocesser.

Mot denna bakgrund tror vi på Learning Trajectories att forskning och tillhandahållandet av relevant och praktisk information om att arbeta internationellt, samt utveckling av nyckelförmågor och stärkta nätverk, kan bidra till en återhämtning och överlevnad av Europas kultursektor.

Detta projekt har formats kring tre huvudområden för efterforskning och vidare experimentering.

- Hur kan tillgång till nyckelresurser och relevant, professionell information från andra länder och marknader samt från olika kulturella utrymmen och ekosystem faciliteras?
- Vilka metoder och verktyg för mentorskap kan tillämpas och utvecklas vidare, för att stödja kulturellt yrkesverksamma i deras internationaliseringsresa?
- Hur kan upplevelser av mobilitet och framtida resor för stakeholders inom levande konst organiseras, från förberedelse till implementering och uppföljning?

Ansvariga för denna publikation har samarbetat i syfte att:

- Designa tre guider/digitala, praktiska verktyglådor för att 1) stödja

yrkesverksamma och organisationer inom levande konst att påbörja och vidareutveckla internationella mentorskapsprogram, 2) bistå sektorn för levande konst med förbättrade möjligheter att verka i nya kontexter (länder, regioner, sektorer, etc.), samt att 3) stärka intermediära organisationers kapacitet och därmed stödja framtida processer i helhet.

- Möjliggöra att bästa praktiker delas och utbytes (internt såväl som externt), att bidra till en professionell utveckling för alla anställda, samt att utveckla en mer dynamisk och tidsenlig professionell kontext där aktuella utmaningar adresseras, inom enskilda partnerorganisationer såväl som på Europeanivå.
- Utveckla förbättrade och tillgängliga arbetsmetoder där ett internationellt framtidsfokus lyfts som en given strategi och där mentorskapsplaner finns inkluderade, samtidigt som samarbete sker för att öka konst- och kultursektorns kapacitet och förmåga att verka internationellt, i synnerhet i en postpandemikontext.

Introduktion

För konstnärer och professionella kulturarbetare överlag är det svårt att hitta till avlägsna marknader, att få en uppfattning om hur utländska kontexter fungerar, samt att bekanta sig med stakeholders inom den kulturella och kreativa industrin, för potentiella partnerskap eller för att få ökad förståelse för ett annat lands eller en regions lagstiftning (såsom administrativa processer, visum eller skatteregler). Det kan även vara svårt, särskilt för yrkesverksamma med begränsad internationell erfarenhet, att fullständigt skapa sig en förståelse för hur kultur och entreprenörskap fungerar i utlandet, samt att få dedikerat stöd för sina internationella projekt.

Avsikten med denna handbok är att sammanställa konkreta råd och diskussionsfrågor till de som arrangerar internationella utvecklingsprogram, om hur man på ett meningsfullt sätt skapar och sprider relevant information till deltagarna, för att hjälpa dem att förbereda sig för en mobilitetsupplevelse. Handboken är en steg-för-steg-guide för att etablera dokumentering som en självklar del av det informationsmaterial som tillhandahålls deltagare, samt för att tydliggöra nyckelaspekter som inte bör förbises.

Syftet med handboken är att synliggöra konsekvenserna av mobilitet för kulturarbetare, värdorganisationer, samhällen och yrkesverksamma. Syftet är även att klargöra de terminologier och tillvägagångssätt som rekommenderas för att på ett genomtänkt sätt förhålla sig till interkulturell dialog, tillgänglighet och hållbarhet, samt hur man stödjer organisationer i att utforma professionella kompetensutvecklingsprogram på ett sätt som inkluderar dessa dimensioner.

Denna handbok riktar sig framför allt till yrkesverksamma och organisationer inom levande konst, samt till yrkesverksamma inom konst generellt. Målgrupperna är specifikt:

- Utbildare och mentorer i intermediära organisationer, vilka bistår med expertkunskap till kulturella chefer, producenter och artister som eftersträvar att verka internationellt men saknar verktyg och metoder för att göra det.
- Kulturchefer, producenter och konstnärer som önskar utveckla sin kapacitet att verka i ett europeiskt eller internationellt sammanhang men har begränsad erfarenhet, eller behov av att förbättra strategi och tillvägagångssätt.
- Europeiska nätverk och plattformar som stödjer sina medlemmars internationella kapacitet att verka i ett europeiskt eller internationellt sammanhang och som har begränsad erfarenhet eller behov av att förbättra strategi och tillvägagångssätt.

1

Grundvärderingar

Många arrangörer inom kultursektorn verkar utifrån ett värderingsstyrt perspektiv och försöker omsätta sina kärnvärden till arbetsprinciper och metoder. När det kommer till att avsätta resurser och presentera information om en utländsk kontext står ofta fyra värderingar i fokus för deras arbete.

Frihet för konstnärliga uttryck

Med tanke på världens mångfald av kulturella traditioner och politiska regimer borde arrangörer uppmuntras att titta närmare på hur den specifika situationen är för kulturarbetare och hur demokratiska värderingar tar sig uttryck i varje lokalt sammanhang. Länders olika standarder och verkligheter när det gäller mänskliga rättigheter borde uppmärksammas. Det är särskilt viktigt att ta upp det som alltför ofta betraktas som delade principer när det gäller konstnärlig yttrandefrihet, hur kön och genus framställs, samt vad konsekvenserna blir av censur. Vi borde tillgängliggöra denna information för deltagare för att öka deras medvetenhet om lokala svårigheter och låta dem reflektera, positionera sig och agera därefter (till exempel när de turnerar).

Interkulturell dialog

Världen är alltmer sammankopplad, men det betyder inte att individer och samhällen verkligen lever tillsammans. Fred är mer än frånvaro av krig – det är att leva tillsammans med våra olikheter. Idag finns mer information, teknik och kunskap tillgänglig än någonsin tidigare. I detta nya, turbulenta, globaliserade landskap behöver vi fortsätta arbeta för universell respekt för rättvisa och mänskliga rättigheter, då vår samlevnad är beroende av detta. Det har blivit mer avgörande än någonsin att verka för och sprida värderingar, attityder och beteenden som främjar dialog, icke-våld och närmande av kulturer, i linje med principerna i UNESCO:s allmänna förklaring om kulturell mångfald, som säger att:

I våra samhällen med alltmer mångfald är det grundläggande att säkerställa harmonisk interaktion mellan människor och grupper med flera varierande och dynamiska kulturella identiteter, såväl som att säkerställa deras villighet att leva tillsammans. Policy för inkludering och alla medborgares deltagande är garantier för social sammanhållning och för vitalitet och fred inom civilsamhället. På så sätt definierat ger kulturell pluralism inspel till en policy som reflekterar den kulturella mångfaldens verklighet. Kulturell pluralism är omöjlig att åtskilja från ett demokratiskt ramverk, varpå det främjar ett kulturellt utbyte och blomstrandet av kreativa kapaciteter som håller det offentliga livet levande.¹

Balanserade maktrelationer

Perspektiv från det rika och privilegierade Europa tenderar att ha ett särskilt förhållningssätt när det gäller internationella relationer. Det finns behov av att utmana antaganden inom industrin såväl som inom samhällsdialogen. Diskrepansen mellan till exempel infrastruktur för utbildning, kultur, politik och finansiering bör bemötas ordentligt. Detta är särskilt angeläget när man presenterar nyckelinformation om ett utländskt ekosystem, till exempel när man beskriver status, löner och kontrakt för yrkesverksamma inom levande konst. Dessutom bör frågor relaterade till ojämlikheter mellan globala nord och globala syd, samt relationer kopplade till avkolonialisering, lyftas i alla sammanhang där det är relevant, då det kan belysa mer komplexa frågor och uppmuntra till mer kontextualiserade tillvägagångssätt. Slutligen kan ett mer balanserat tillvägagångssätt tas genom att implementera samskapande eller att kuratera tillsammans som arbetsmetod, där stakeholders från en utländsk kontext aktivt kan delta i utformandet (genom dialog, konsultation, feedbacksessioner eller direkt författarskap) av kontextprofiler. Lokala stakeholders ska inte lämnas utanför.

Tillgänglighet och inkludering

Dessa nyckelvärden reduceras ofta till boxar att ticka av i samband med att ett program eller projekt utformas. De kan dock, och bör, inkluderas som en del av processen.

Arrangörer, men även handledare och deltagare, bör omfattas av stöd (inklusive ekonomiskt stöd till arrangörerna), kunskap och tillräckliga resurser för att nå ut till grupper av yrkesverksamma inom levande konst, och till dem som har en outnyttjad potential för internationell utveckling. Detta kan inkludera yrkesverksamma med funktionshinder, samt individer från HBTQI+-grupper, minoritetsgrupper och andra som kan hamna utanför det större kulturella navet.

¹ Artikel 2 i FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (UNESCO), UNESCO:s allmänna förklaring om kulturell mångfald, (2 november 2001), tillgänglig på: <https://www.refworld.org/docid/435cbcd64.html> [hämtad 28 februari 2022]. (Egen Översättning)

- Diskussionsfrågor:** Vilka värderingar tar du upp i dina kontextprofiler?
Behöver dina deltagare behärska engelska eller vara tekniskt kunniga för att få tillgång till din dokumentation?
Utmanar kontextprofilerna normer och antaganden?

2 Tillgång till professionell kulturinformation

Arrangören växlar vanligtvis mellan ett neutralt och ett subjektivt förhållningssätt. Ett neutralt förhållningssätt syftar till att förmedla information på ett objektivt sätt, medan ett mer subjektivt förhållningssätt avser inspirera och ge insikter i estetik, sektoriell dynamik eller offentliga debatter.

Ett neutralt förhållningssätt tillämpas ofta när denna typ av information ska förmedlas:

- Kort presentation om ett land (grundläggande fakta, beskrivning av ett samhälle, etc.)
- Juridiska ramverk
- Kulturpolicy, strategier, finansieringssystem, finansierande institutioner
- Administrativ- och skatteinformation (skatt, visum, immateriella rättigheter, etc.)
- Kartläggning av residensområden, arenor, festivaler, mässor/showcases
- Utbildningsmöjligheter
- Kartläggning av påverkansorgan, fackföreningar, förbund och lokala nätverk
- Kartläggning av informationscenter och portaler
- Kartläggning av agenter och representanter
- Stakeholders som är involverade i europeiska samarbetsprojekt, nätverk och andra plattformar
- Officiella informationskällor.

Ett subjektivt förhållningssätt tillämpas ofta när denna typ av information ska förmedlas:

- Den senaste sektoriella/estetiska utvecklingen
- Konstnärlig kuratering och programmering
- Porträtt av konstnärer och företag
- Intervjuer med stakeholders om verkligheten, utmaningar och perspektiv
- Aktuella samhällsfrågor och politisk debatt
- Aktuella publikationer och andra informationsresurser av relevans (fallstudier, guider, portaler, etc.)

Objektiv eller subjektiv information

Många arrangörer värdesätter inkluderingen av subjektiv information i sin dokumentation, då de anser att den mänskliga dimensionen, det vill säga utbytet mellan deltagare, leder till en bättre förståelse av ett utländskt kulturellt utrymme. I linje med vad som framgår i bibliografin stärks olika röster och erkända yrkesverksamma av kontextprofiler. Arrangören bör i sin dokumentation lämna utrymme till författare (i bred bemärkelse) att ge sina perspektiv på sina respektive geografiska och/eller konstnärliga områden. Yrkesverksamma nyckelaktörer bör sedan välkomnas att dela med sig av sina kunskaper och insikter om situationen i sin "verklighet", i syfte att kontextualisera den information som presenteras. Därtill bör arrangören välja yrkesverksamma som har gedigen internationell erfarenhet, eftersom de kommer att vara mer kapabla att översätta (eller tillgängliggöra) detaljer i den lokala scenkonstens ekosystem och värderingar för en internationell publik.

När dessa yrkesverksamma ingår i kontextprofilen bidrar de med ett mer nyanserat förhållningssätt, vilket utmanar den officiella informationen och öppnar upp för fler kritiska perspektiv. Skildringen av möjligheter och utmaningar blir mer verklighetsförankrad i ett givet sammanhang. De kan exempelvis lyfta fram frågor som censur, konstnärlig yttrandefrihet, mångfald i befolkningen, mångfald av kulturyttringar eller mänskliga rättigheter mer generellt. De kan också synliggöra utmaningar kopplade till kulturella och religiösa traditioner, historiska ömsesidiga beroenden, konflikter eller politiska motsättningar. Ofta använder de också feedback från lokala stakeholders för att ge alternativa perspektiv på ambitioner, investeringar eller effekter av officiella policydokument.

När en kontextprofil tas fram efter en mobilitetsupplevelse måste arrangören ta hänsyn till det sociopolitiska sammanhanget (när det gäller individuell och kollektiv frihet), inom ramen för hur de kulturellt yrkesverksamma utvecklas i det besökta området. Det bör specifikt säkerställas att yrkesverksamma och organisationer har gett samtycke för användning av bilder, namn eller när deras uttalanden citeras, i synnerhet när sådant material offentliggörs. Det är ett sätt att skydda sårbara strukturer och människor i utsatta situationer och särskilt när risk för förföljelse eller censur föreligger (till exempel för politiskt engagerade konstnärer, personer från minoriteter, m.fl.).

Tillvägagångssätt för att samla information

Arrangörer har vanligtvis förutsättningarna att bedöma kvaliteten på den professionella informationen, men de bör inte tveka att be om feedback från handledare och specialister med kunskap om det område som presenteras. Att koppla in experter och professionella som är baserade i det aktuella området säkerställer att dokumentation som framställs är korrekt och tillförlitlig.

Deltagare bör dock inte uteslutas från den förberedande processen:

- Arrangörer bör samla in kunskap och input från yrkesutövare, då de har internationell erfarenhet och kontakter.
- Arrangörer bör utforma en medskapande process för att inkludera slutanvändare i utvecklingsfasen och för att säkerställa en relevant utveckling som håller en hög nivå.
- Arrangören bör inte tveka att inkludera expertis från konstnärer samt från grupperingar och företag i andra geografiska områden, och därigenom bidra till att dessa aktörers expertis erkänns.

Arrangörer kan samla information från flera olika källor. Undersökningar visar att arrangörer har en viktig roll i att bistå med information samt att de redan besitter värdefull kunskap. Denna handbok uppmuntrar arrangörer att använda ännu fler källor för att säkerställa kontinuitet och detaljrikedom i den information som tillhandahålls. Dessutom är arbetet mer effektivt när det finns en övergripande process för att övervaka information, i stället för att det blir engångsföreteelser. Vanliga källor är:

- Departement med ansvar för kulturfrågor och utbildning (centraliserade såväl som decentraliserade förvaltningar)
- Nationella instanser (till exempel finansieringsinstanser eller upphovsrättsorganisationer)
- Regionala instanser (till exempel instanser för finansiering eller utveckling)
- Privata stiftelser
- Instanser för påverkansarbete, fackförbund och professionsföreningar
- Nätverk (regionala, nationella eller europeiska nätverk, såväl som plattformar inom sektorn)
- Stakeholders, inklusive residensområden, arenor, festivaler och mässor/showcases, initiativ på gräsrotsnivå, informationscenter och portaler.

Generisk eller skräddarsydd information

Relevans är en av kärnfrågorna när man utvecklar kontextprofiler, eftersom arrangörer strävar efter att stödja och förbereda deras lokala samhälle så väl som möjligt. Arrangörer bör försöka balansera övergripande och generisk information med information som är rent tematisk eller sektorspecifik.

Den generiska informationen bör användas som stöd för att bemöta strukturella frågor, i syfte att tydliggöra det relevanta kulturella sammanhanget. Det kan exempelvis handla om kulturpolicy, stödsystem, nyckelinstitutioner och strukturen för kulturområdet. Det primära syftet är att tillgängliggöra offentliga data genom metoder och informationstypologi som möjliggör jämförelser mellan länder, regioner eller kreativa sektorer.

Arrangörer bör dock försöka tillämpa ett fokuserat och skräddarsytt

tillvägagångssätt, och använda kontextprofiler för att belysa situationen för en konstnärlig disciplin i ett givet land. Detta skulle innebära att nivån av aktuell konstnärlig utveckling kartläggs, röster från framstående stakeholders görs hörda och nya initiativ och perspektiv läggs fram, snarare än att arrangören försöker göra en uttömmande översikt.

Utöver de centrala nyckelaspekter som lyfts fram ovan, tillåter en grundlig genomgång om tematiken och sektorn att information anpassas samt att lokala och/eller nationella utmaningar, påtryckningar, möjligheter och dilemman inte döljs.

Därtill bör arrangörer hålla i beaktande de tvärspektoriella aktiviteter som många yrkesverksamma inom levande konst bedriver under hela året. Inom vissa kulturella områden har starka relationer utvecklats till andra sektorer, såsom till vetenskap (att implementera åtgärder för miljömässig- och biologisk mångfald), stadsplanering och landsbygds-/stadsutveckling, utbildning och forskning. Kontextprofiler bör innefatta exempel på sådana initiativ genom intervjuer, fallstudier och annan dokumentation.

Det skräddarsydda tillvägagångssättet innebär att arrangörer undersöker deltagarnas specifika behov för att kunna utforma de mest intressanta kontextprofilerna. Därför bör arrangörerna införa ett systematiskt sätt att samla in informationen från slutanvändare. Detta kan göras under den diagnostiska fasen av det professionella kompetensutvecklingsprogrammet eller genom andra användarvänliga online- och offlineverktyg.

Diskussionsfrågor:

Hur väljer man ut de oberoende "röster" som ger en bild av det lokala kulturlandskapet?

Vem inkluderas inte och varför?

Vilket mervärde har din kontextprofil jämfört med information som redan finns?

3 Format

Kontextprofiler kan se ut på olika sätt. De kan vara ett på-plats-utbyte (på individ- eller gruppnivå), skriftligt material (nedladdningsbart dokument, onlineartikel, kontaktlista, broschyrer, etc.) eller audiovisuellt material (video, podcast, etc.). Arrangörer bör avgöra vilket format som bäst lämpat för deras deltagare, genom att göra en bedömning av de aspekter som beskrivs nedan.

Är informationen tillgänglig för offentligheten eller bara för deltagarna?

Detta är förmodligen den mest avgörande frågan att besvara eftersom det kommer att påverka kvalitet kopplat till innehåll och tillgänglighet, såväl som vilken ton dokumentationen håller. En offentlig spridning av kontextprofilen, oavsett vilket format som används, påverkar i hög grad hur informationen tillhandahålls och hur den tas emot. Arrangörer måste vara medvetna om att offentlig spridning oundvikligen kommer att få positiva såväl som negativa konsekvenser. Till exempel skulle skraddarsydda aspekter kanske bli mindre utvecklade, medan lokala stakeholders synlighet skulle få oproportionerligt mycket uppmärksamhet. Arrangörer måste vara medvetna om att en kontextprofil kan validera eller ge erkännande till yrkesverksamma som inkluderas, samt till de kulturorganisationer som omnämns, medan de som inte omnämns kan bli ännu mindre synliga. Kort sagt kan en publicerad kontextprofil ta sig konkreta uttryck och får konsekvenser för den kontext som beskrivs.

Påverkas informationen av snabba förändringar?

Hur stor andel av allmän och långsiktig information kommer att presenteras? Vilka är de tvärgående och allmänna aspekterna som är mindre känsliga för förändringar på kort sikt? Arrangörerna bör kunna skilja kontextuell information (till exempel kulturpolicy eller juridiska ramverk) från ämnesspecifik information (till exempel porträtt på kuratorer eller en sammanfattning av de senaste debatterna).

Räknas tidsramen för informationen in i formatet?

Vilken typ av information kan ges som en onlineartikel och vilken typ av information kan tryckas i en broschyr? Hur ofta tillåter det valda formatet (på-plats-utbyte, skriftligt eller audiovisuellt) dig att uppdatera informationen? Undersökningar visar att arrangörer i stor utsträckning premierar individuella samtal mellan en handledare (en internationell expert) och en deltagare (en konstnär eller ibland en grupp som medföljs av administrativ- eller stödpersonal). Källorna till extra information (vanligtvis sådant som underlättar kontakt med andra stakeholders, konkreta möjligheter eller specifik information som nämns under på-plats-samtal) skickas ut efter att de individuella samtalen har hållits. Därför är det viktigt att arrangörerna, innan de tar beslut kring format på informationen, tar hänsyn till dessa pågående utbyten.

Hur detaljerat behöver det vara?

Hur omfattande ska beskrivningarna vara? Ju fler detaljer som ges är risken större att informationen snabbt kan bli inaktuell. Dock bidrar en bra detaljnivå till en mer användbar och relevant kontextprofil. Ett annat övervägande är att ta beslut om i vilken utsträckning dokumentationen ska vara skraddarsydd. Undersökningar visar att det är nödvändigt att kontextualisera informationen och att ju mer tematiskt eller sektoriellt tillvägagångssättet är, desto mer relevant, korrekt och användbar blir informationen för deltagarna. Kontextualiseringen är bäst att utföra i skedet när informationsinsamlingen bjuder in individuella "röster". Det vill säga, när insikter samlas in från erfarna yrkesverksamma med stor interkulturell kompetens och det finns en förmåga att tolka den allmänna informationen samt göra den tillgänglig för deltagare, såväl som för konstnärer och kulturprofessionella i allmänhet.

Är den tillgänglig?

Är deltagarna i ditt professionella kompetensutvecklingsprogram din primära målgrupp eller framställer du material som kan användas utanför den primära målgruppen? Kommer materialet få bred spridning, utanför arrangörernas geografiska kontext, eller på makroregional, europeisk eller internationell nivå?

Spridningen av kontextprofilen kommer vara ledande i att till exempel avgöra vilket/vilka språk som material ska finnas på, samt om det ska vara offentligt tillgängligt eller inte. Forskning visar att många arrangörer bistår med kontextuell vägledning genom att anordna på-plats-utbyten med experter från olika länder, med detaljkunskap i flera av frågorna. Dessa utbyten dokumenteras dock sällan. Den största andelen expertkunskap som delas är inte sammanställd och sprids inte till en bredare krets av konstnärer och kulturyrkesverksamma, vilket begränsar antalet personer som har tillgång till materialet.

Studier har visat att det material som är tillgängligt för yrkesverksamma inom levande konst inte är tillgängliga i flera format, till exempel videos som saknar bildtext eller översättningsfunktioner, eller online- och offlinetext som inte är anpassade för läsare med nedsatt syn. Därför bör arrangörer anta inkluderande standarder när de utvecklar sina kontextprofiler och välja format samt (digitala) verktyg som möjliggör bred tillgång till informationen.

Vilka digitala verktyg behöver du?

Vilka digitala verktyg och applikationer är du, dina deltagare och den bredare kretsen slutanvändare bekväma med? Vilken investeringsnivå är möjlig och hur sofistikerade verktyg och applikationer har arrangörerna möjlighet att ta fram? Undersökningar visar vikten av att vara medveten om målgruppernas digitala möjligheter och att användarvänliga tillvägagångssätt tillämpas, genom att till exempel välja applikationer som redan finns eller de mest frekvent använda mjukvarorna, för att undvika digitala hinder och begränsa den ekonomiska investeringen som krävs. Digitala kontextprofiler innebär större utmaningar när det gäller åtkomst (se ovan), men de bidrar också till mer inkluderande metoder (se avsnitt nedan) och underlättar frågan om att information blir inaktuell, eftersom den kan uppdateras vid behov.

Oavsett om den digitala dimensionen är utforskad eller inte, bör arrangörer tillämpa rättighetsprinciper när de utvecklar kontextprofiler. Till exempel, när arrangörer använder redan befintligt material bör de samla in tillräcklig information och hantera upphovsrättsrelaterade krav.

Diskussionsfrågor:

- Hur inkluderar du icke-konstrelaterad information för att synliggöra den bredare politiska, sociala och ekonomiska bilden?*
- Är dina kontextprofiler icke-fullständiga och hur hanterar du den information som har utelämnats?*
- I vilken utsträckning kan din dokumentation tillämpas och användas av andra parter?*

4 Information i linje med mobilitetsupplevelsens syfte

I linje med vad som presenteras i handboken om att utforma professionella kompetensutvecklingsprogram med internationellt fokus för yrkesverksamma inom levande konst, kommer fokus för program och olika typer av mobilitetsupplevelser också bero på projektets deltagare, varpå kontextprofilen bör omfatta olika perspektiv.

Dokumentationen bör spegla deltagares behov och/eller behov hos andra konstnärer och kulturprofessionella/kulturutövare som deltar i internationella kompetensutvecklingsprogram. Undersökningar visar att det finns en tendens att arrangörer ibland förbiser deltagares behov av kontextprofiler och vi kommer strax visa på att viktig information ofta delas efter en mobilitetsupplevelse, och inte innan.

När det gäller att tillhandahålla information bör arrangörer fördjupa sig i innehåll som är relevant för den specifika mobilitetsupplevelsen eller den kommande resans syfte, och de bör inkludera relevanta exempel och fallstudier.

En kreativ utveckling

Arrangörer bör inkludera:

- En kort historisk översikt av konstformen/konstformerna.
- Tidigare och nuvarande konstnärliga trender samt milstolpar i utvecklingen av konstområdet.
- En översikt över konstnärer, olika grupperingar och företag.
- En recension om anmärkningsvärda konstnärliga verk.
- En sammanfattning av kreativa samarbetsmöjligheter (från residensprogram för konstnärer till finansiering av internationell samproduktion).

Affärsutveckling

Fokus här är att utrusta deltagarna med praktiska verktyg för att de ska kunna bedöma sin kapacitet att verka på internationell nivå, samt för att ge dem en struktur med de milstolpar som krävs för att bygga kompetens och kunskap. På en operativ nivå förväntas att man genom kontextprofilen får en bild av

särskilda arbetsvillkor i ett givet utländskt sammanhang. Dessa kan innefatta frågor om visum eller administration, avtalspraxis, skatteinformation, löner och avgiftsintervall samt information om frakt och tull.

Marketing, branding och kommunikation

Inom dessa områden bör kontextprofilen innehålla en tydlig presentation av förväntningarna från stakeholders i ett utländskt område. Presentationen kan innefatta användning av sociala media, konstnärlig portfölj, användning av pressklipp och tekniska riders. Dessutom bör kontextprofilen återspegla standarder och tillvägagångssätt för publikutveckling, särskilt när den är avsedd för specifika grupper (unga, äldre, personer med funktionsnedsättning, lokalsamhällen, etc.).

Nätverksmöjligheter

Utöver de punkter som beskrivs under Affärsutveckling ovan bör arrangörer även presentera marknadsorienterad information såsom att informera om mässor, showcases och branschspecifika nätverksmöjligheter (vilket ofta finns på festivaler) där artister och kulturprofessionella kan få kontakt med stakeholders i sin sektor. Dessa forum för nätverk (online såväl som offline) kan skapas av fackföreningar, förbund och regionala eller nationella nätverk. I kontextprofiler bör arrangörer också överväga att inkludera europeiska evenemang av vikt, oavsett om det är en årlig internationell konferens eller en storskalig sammankomst som föreslagits under en medlemsstats ordförandeskap i Europeiska rådet.

Exportstrategier

När de gäller exportstrategier bör arrangörerna tillta ett tydligt sektorsspecifikt tillvägagångssätt, då det kommer bidra till att konstnärers och kulturprofessionellas behov tillmötesgår i större utsträckning. Utöver det som framgår i punkten ovan om marketing, branding och kommunikation är det nödvändigt att inkludera information om exportpolicy och stödsystem som gäller i ett givet land. Bidrag för resor och marknadsutveckling från offentliga och privata aktörer bör inkluderas, såväl som inkommande och utgående mobilitetsmetoder i ett givet geografiskt område. Forskning visar dels att formella, internationella kulturrelationer och kulturdiplomatiperspektiv sällan behandlas i kontextprofiler, dels att gräsrotsaktörer inte alltid förstår de stödsystem som finns på den egna arbetsplatsen. Därför bör arrangörer tillhandahålla tydlig information om existerande strategier, särskilt vid tillfällen när ett dedikerat offentligt organ har mandat att genomföra internationella relationsprogram (såsom exempelvis Goethe-Institut eller Institut français).

Samarbetsprojekt

Kontextprofiler bör underlätta identifieringen av lokala, regionala och nationella kulturaktörer som är involverade i EU-finansierade initiativ, från samarbetsprojekt till plattformar och nätverk. Att involvera lokala stakeholders kan leda till förslag på möjligheter och sätt att knyta kontakter och därmed främja ett ärligt utbyte i utländska kontexter. Ett annat alternativ är att ta till ett tvärsektorieellt perspektiv, vilket oftast är mer tillgängligt som nybörjarmetod och kan skapa kopplingar till formell utbildning och andra socioekonomiska områden.

Etiska frågor

I linje med vad som nämns ovan kan kontextprofilen ha ett mer politiskt perspektiv och bjuda in oberoende röster att reflektera över den lokala platsens utmaningar, offentliga debatter eller kontroverser. Därtill bör innehållet lyfta utövarnas växande oro för etiska frågor, såsom jämställdhet, mångfald, inkludering, tillgänglighet, demokrati, rättvisa och solidaritet. Dock bör dessa frågor behandlas utifrån att dessa värderingar och principer inte delas lika inom Europa eller med resten av världen. När ambitionen finns att utvecklas internationellt behöver arrangörerna, handledarna och deltagarna noggrant överväga befintlig geopolitisk maktdynamik, internationella resors påverkan på miljön, samt ekonomisk rättvisa och rörlighet på global nivå.

Vidare, för att arrangörerna ska vara inkluderande, måste de säkerställa att deras material riktas till personer från en variation av bakgrunder, identiteter och förmågor. Detta tillvägagångssätt bör bidra till att öka och befästa mångfalden inom kulturområdet. Personer som ansvarar för att samla in och sammanställa informationen i en kontextprofil bör hålla i beaktande de olika erfarenheterna hos dem som kommer ta del av informationen, av vilka några kan ha varit utsatta för förtryck och marginalisering i olika former. Det kan handla om personer som har personlig erfarenhet av rasism, främlingsfientlighet, homofobi, transfobi, sexism, diskriminering av personer med funktionsnedsättning, åldersdiskriminering och/eller diskriminering till följd av klasstillhörighet, religion eller föräldrastatus. Organisationer bör säkerställa att slutanvändarna som bidrar till utformningen av dessa kontextprofiler innefattar en bred representation av identiteter och erfarenheter så att de kan möta mångfalden av behov i olika lokala samhällen.

Diskussionsfrågor:

Hjälper dina kontextprofiler till att främja en mer etisk yrkesutövning?

Fångar dina kontextprofiler upp olika sätt att arbeta inom sektorn för levande konst?

Hur tror du att informationen kommer att tas emot?

Hur påverkar dina egna värderingar ditt sätt att förbereda deltagarna på mobilitetsupplevelser?

5 Tidsramar

Under vår kartläggning noterade vi att största delen av materialet (till exempel nedladdningsbara guider, onlineartiklar, videor eller kontaktlistor) förbereddes och publicerades av arrangörer efter att en kuraterad mobilitetsupplevelse hade föreslagits för deltagarna. Därför var majoriteten av kontextprofilerna en offentlig rapport av en redan passerad mobilitetsupplevelse, vilken både återskapade den internationella resan och syftade till att utkristallisera och sprida kunskapen som samlats under upplevelsens gång. Detta kan skapa oro, då deltagarna kanske inte blir tillräckligt förberedda på mobilitetsupplevelsen och vi uppmuntrar därför inte till en sådan metod. Dock publicerades kontextprofilen på engelska och tillgängliggjordes kostnadsfritt och spreds därefter brett till aktiva inom det kulturella området, vilket gjorde det möjligt att i utformning av framtida program ta lärdom av erfarenheten.

Vi rekommenderar att en kontextprofil sprids innan en mobilitetsupplevelse, eftersom deltagarna behöver tillåtas ta sig tid att smälta informationen och förbereda frågor om dess innehåll. Arrangörer bör ta i beaktande att annan information, sektorsspecifik och skräddarsydd, kommer att komplettera den ursprungliga kontextprofilen, både i förberedelsefasen av en kommande resa och under genomförandet av densamma. Kontextprofilen bör därför inte vara alltför omfattande utan snarare ge en överblick över den lokala kulturella kontexten.

Diskussionsfrågor:

Hur påverkar den offentliga spridningen av din kontextprofil deltagarnas mentorshandledning?

Om man väljer att skriva en offentlig rapport som delas efter mobilitetsupplevelsen, hur mycket input kan deltagarna ge till kontextprofilen?

Vilken påverkan får din kontextprofil på kontexten den berör, efter publicering?

Behöver din kontextprofil kopplas samman med en mobilitetsupplevelse?

6 Utvärdering och feedback

Att be om feedback från deltagare och slutanvändare är en grundläggande del i att skapa såväl som uppdatera en kontextprofil. För att förbättra kvaliteten av en kontextprofil och övervaka effekten av densamma föreslår vi att arrangörerna inför en gedigen struktur för utvärdering och feedback. För att göra det rekommenderar vi att du har en tydlig uppfattning om vad du vill veta, vem som ska bistå med informationen samt när och hur du kommer att bearbeta den.

Att samla in sådan information kan göras i olika skeden:

- I samband med att kontextprofilen utformas, till exempel genom att samla in input från slutanvändare och från en mångfald av representanter (såsom från yrkesverksamma med funktionsnedsättning inom levande konst).
- Innan mobilitetsupplevelsen genomförs, till exempel genom att samla in feedback och förslag från deltagare om innehåll som saknas och/eller ämnen som inte täcks av kontextprofilen.
- Under mobilitetsupplevelsen, till exempel genom att samla in insikter från deltagare och jämföra dokumentationen med på-plats-upplevelsen.
- Efter mobilitetsupplevelsen för att utvärdera relevansen, noggrannheten och användningen av kontextprofilen.
- Under hela processen genom att kontakta stakeholders från den aktuella kontexten och löpande integrera deras kunskap och erfarenhet.

Denna utvärderingsstruktur möjliggör att du kan bedöma innehållet (såsom balansen mellan objektiv och subjektiv information, samt balansen mellan generell och sektorspecifik, skräddarsydd information), formatet (på-plats-utbyte, digitalt material, etc.) och användningsområden för kontextprofilen.

Olika metoder kan användas men det är avgörande att arrangörer tillhandahåller tydlig vägledning och en väldefinierad struktur till dem som svarar på utvärderingen. De vanligaste verktygen är:

- Individuella intervjuer med deltagare och/eller slutanvändare.
- Grupputvärderingssessioner med fokus på en gemensam diskussion.
- Online och/eller offline frågeformulär med flervälsfrågor såväl som öppna frågor.

Målgrupperna för kontextprofilerna kan variera avsevärt beroende på innehållets huvudfokus, format och förväntad spridning. Därmed kan det vara intressant att särskilja den primära gruppen, deltagare som reser till ett annat land inom ramen för det professionella kompetensutvecklingsprogrammet, från den sekundära gruppen av yrkesverksamma inom levande konst, vilka tar del av kontextprofilen i efterhand. För den sistnämnda gruppen kan det vara intressant för arrangörerna att följa upp kvantitetsindikatorer såsom antal nedladdningar, inlägg på sociala media eller liknande mätbara värden.

Oberoende de planerade utvärderings- och feedbackprocessernas skala och räckvidd bör deltagare och slutanvändare kunna förlita sig på att arrangörerna endast använder privat och/eller konfidentiell information för interna syften. Därtill föreslår vi att du överväger att använda digitala verktyg som är framtagna av företag som har ett bevisat engagemang för datasekretess och säkerhet och därmed tillhandahåller digitala verktyg som upprätthåller sådana krav. Detta kan innebära att du avsätter en del av din tid och budget till att undersöka alternativa plattformar och produkter. Om och när feedback som samlats in från deltagare och slutanvändare används för offentlig spridning, är det viktigt att i förväg samla in samtycke från inblandade personer.

Diskussionsfrågor:

Ger din kontextprofil synlighet och erkännande till lokala organisationer och i så fall vilka?

Hur delar du dina lärdomar och "misslyckanden"?

Hur hjälper din utvärdering till att balansera förväntningar från arrangörer, handledare, deltagare och lokala stakeholders?

7 Mänskliga och ekonomiska resurser

Kontextprofilerna kompletterar i hög grad andra utbildningsinslag och stödmaterial som har skapats för ett givet internationellt professionellt kompetensutvecklingsprogram. Vi rekommenderar att både handledare och arrangörer ser dem som en del av sin verktygslåda och att de föreslår användning av dem kontinuerligt. Den undersökning vi genomförde visar dock att mänskliga och ekonomiska resurser för att arbeta med materialet i en kontextprofil är väldigt begränsade.

När vi rådgör med stakeholders lyfter de framför allt tre viktiga aspekter:

- Arrangörer har inte alltid intern kompetens för att etablera kontextprofiler på grund av att deras team sällan har gedigen internationell erfarenhet eller interkulturell kompetens. De anlitar ofta externa experter och facilitatorer som kan bistå med relevant information om den aktuella utländska kontexten.
- Budgeten för att samla och bearbeta information och kunskap är vanligtvis liten, när den överhuvudtaget finns, och den lämnar sällan utrymme för att arrangörer ska kunna nyskapa material eller anlita översättare, redaktörer, grafiska formgivare, videoskopare, webbansvariga eller skribenter. Sådana kostnader är inte inkluderade i den ursprungliga budgeten och finansierare förstår inte alltid värdet av sådana inslag.
- Kontextprofiler, oavsett dess fokus, innehåller sammanställd information som vid ett framtida tillfälle kommer att vara utdaterad. Att uppdatera information efter att ett professionellt kompetensutvecklingsprogram eller en mobilitetsupplevelse genomförts är en aktivitet som kräver mänskliga och ekonomiska resurser. Arrangörer är därmed ovilliga att utlova tillhandahållandet av information på lång sikt, då vet att de kan bli svårt att upprätthålla på grund av bristande finansiering eller arbetskraft. De medger också att de inte har tid att arbeta med att utveckla innehållet (varken som engångsprojekt eller under ett år).

När arrangörer ger sig ut på jakt efter information rekommenderar vi att de reflekterar över sin kapacitet och att de väljer format och verktyg som ställer låga krav på investeringar och underhåll. För att ta fram mer tillgängliga och inkluderande material uppmuntras också kultursektorn att återgå till grunderna för god design och kommunikation (såsom användarvänlighet, tillgänglighet och på-plats-utbyte). Dessutom finns flera tillgängliga digitala verktyg och applikationer som underlättar design, spridning, utvärdering och revidering av innehåll.

Slutligen visar undersökningar att arrangörer försöker hitta lösningar på resursbristen, till exempel genom att samla in information på makroregional nivå (såsom i Sydostasien eller norra Afrika), eller att gå samman med andra intermediära organisationer för att dela expertkunskap och göra gemensamma investeringar (till exempel bygga ett nätverk av landsexperter eller marknadsrepresentanter som på begäran kan leverera en på-plats-presentation av en given kontext).

Diskussionsfrågor:

Har du en budget för att leverera och regelbundet uppdatera dina kontextprofiler?

När du designar en kontextprofil, vad spenderar du dina pengar på och får alla som bidragit betalt?

Speglar dina utgifter dina värderingar?

Learning
TRAJECTORIES
advancing european performing
arts mentoring programmes

trajectories.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projektet har finansierats med stöd från Europeiska kommissionen. Publikationen [kommunikationen] speglar endast författarens perspektiv och kommissionen kan inte hållas ansvarig för det sätt på vilket informationen i publikationen används.